

QORTI TA' L-APPELL

**ONOR. IMHALLEF
PHILIP SCIBERRAS**

Seduta tad-29 ta' Jannar, 2010

Appell Civili Numru. 11/2009

Renato D'Amato

vs

Direttur tas-Sigurta` Socjali

Il-Qorti,

Fit-22 ta' Lulju, 2009 l-Arbitru ppronunzja s-segweni sentenza fl-ismijiet premessi:-

“L-Arbitru

Deher l Cilia

Meta ssejjah l-appell, deher l-appellant. Deher ir-rapprezentant tad-Divizjoni.

L-appellant jikkontendi li huwa kien avza lid-Divizjoni li t-tieni tifla bdiet tahdem. Peress illi l-

arrettrati qed jintalbu ghal aktar minn sentejn, l-Arbitru hu tal-fehma li dan l-appell ghandu jigi milqugh in parti b'mod li l-arrettrati mitluba ma jmorrux aktar minn sentejn.”

Id-Direttur appella minn din id-decizjoni biex jiccensura lill-Arbitru illi dan applika erronjament l-paragrafu (ii) minflok dak (i) ta' l-Artikolu 102 tal-Kapitolu 318. L-appellanti jargomenta dan in bazi ghas-sottomissjoni tieghu illi mill-inkartament tal-kaz ma tirrizulta minn imkien prova tangibbli illi l-appellat (appellanti quddiem l-Arbitru) informa lid-Dipartiment bil-bdil fic-cirkostanzi tieghu;

Brevement, il-fatti li taw lok ghall-appell minn Renato D'Amato quddiem l-Arbitru kienu dawn:-

1. Bhala recipjent ta' Ghajnuna Socjali huwa gie informat b'ittra tad-Dipartiment tas-16 ta' Settembru 2008 illi hu kien thallas biz-zejjed dik l-ghajnuna ghall-perijodu mit-18 ta' Awissu 2006 sat-3 ta' Ottubru, 2008 u li allura dak il-hlas zejjed kien ser jitnaqqas bir-rata ta' 30% mill-Ghajnuna Socjali (SA) li hu kien qed jircievi. Ir-raguni moghtija skond din l-ittra kienet li bintu Dorianne kienet impjegata “full time”;

2. Il-beneficjarju ma accettax din id-decizjoni u ghadda biex appella lill-Arbitru bil-gravam illi huwa kien informa lid-Dipartiment li bintu kienet tahdem;

3. Fit-twegiba tieghu ghal dak l-appell id-Direttur oppona t-talba tal-beneficjarju ghar-revoka tad-decizjoni tieghu u, anzi, insista illi l-istess beneficjarju qatt ma kien irrapporta dak il-fatt;

Premessi dawn il-fatti, mill-kumplament l-inkartament tal-kaz ma jipprovdi ebda informazzjoni jew osservazzjoni ohra. F'cirkostanzi bhal dawn din il-Qorti certament mhix f'qaghda li tghid x'provi orali tressqu jew ma tressqux, u lanqas x'gie diskuss mill-partijiet fl-unika seduta li

apparentement inżammiet mill-Arbitru fil-15 ta' Lulju, 2009 (ara Avviz ta' Smigh a fol. 21). Li tista' tghid biss hu li mill-atti ma tirrizulta ebda traskrizzjoni ta' xi xhieda, ta' naha jew ta' ohra, biex almenu din il-Qorti tkun f'posizzjoni li tqiegħed fuq il-mizien tal-valutazzjoni l-verosimiljanza ta' l-allegazzjonijiet opposti sottomessi mill-partijiet u, fuq kollox, li tkun taf l-elementi utilizzati mill-Arbitru għall-iskop tal-kontroll mill-Qorti tal-perkors logiku segwit bid-decizjoni;

Fiz-zgur, fil-kontestazzjoni tar-*ratio decidendi* d-Direttur appellanti ma jistax jippretendi li saret applikazzjoni errata tad-disposizzjoni tal-ligi billi jgib 'il quddiem l-assenza ta' prova konkreta mill-appellat ta' l-allegazzjoni tiegħu illi hu informa lid-Dipartiment bit-tibdil fic-cirkostanzi ekonomiċi tiegħu u tal-familja, għax jekk dan huwa hekk, l-istess japplika fil-kaz tiegħu. Dan qed jigi rilevat għaliex minn imkien ma tirrizulta l-prova kuntrarja u li inducietu fl-ewwel lok għad-decizjoni tiegħu li jirrikjama lura l-hlas zejjed. Prova din li kienet inkombenti fuqu li jagħmel għas-sostenn ta' dik l-istess decizjoni li suppost kienet maturata wara apprezzament ta' dik il-prova. Jekk xejn, biex ukoll fil-kaz tiegħu jigi kontrollat mill-Arbitru jekk tali decizjoni tiegħu kienetx wahda kongruwa u logika jew, xort'ohra, azzardata;

Magħdud dan, fil-minimu wieħed ragonevolment jifhem illi mid-diskussjoni quddiemu l-Arbitru akkwista dak it-tagħrif sufficjenti biex ikun in grad li jirrifletti fuq il-fondatezza, o meno, tal-gravam sottopost lilu mill-appellat odjern u, ukoll fuq il-fondatezza, jew le, ta' l-opposizzjoni għalih mid-Direttur. Eżercizzju dan li kien fil-poter diskrezzjonali li hekk jagħmel, anke in bazi għal valutazzjoni esprimibbli anke *impliciter*. In effetti, huwa deżumibbli mid-decizjoni tiegħu illi b'rizultat ta' dik l-istess valutazzjoni huwa zamm bilanc bejn l-affermazzjoni fil-gravam ta' l-appellat u r-raguni sottoposta lilu mid-Direttur, u la ddizattenda għal kollox l-wahda u lanqas l-ohra. Fakolta din hekk kompetenti lilu għad-determinazzjoni tar-rilevanza ta' l-ammissibilita`, anke in parte, ta' l-appell devolut lilu.

Kopja Informali ta' Sentenza

Ghal dawn il-motivi din il-Qorti qed tichad l-appell u tikkonferma d-decizjoni appellata, bl-ispejjez jibqghu kif konswet f'decizjonijiet ta' din ix-xorta bla taxxa bejn il-partijiet.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----